

Alapjogok - Belgium

[Bíróságok](#)

[Ombudsmanok](#)

[Szakosodott emberi jogi szervek](#)

[Egyéb](#)

Bíróságok

A jogok, így az emberi jogok gyakorlására vonatkozó mindenféle jogvita a belga bíróságok elé terjeszthető. Az eljárást magánszemélyek és hatóságok is kezdeményezhetik.

A jogsértés jellegétől és súlyosságától vagy a felek jogállásától (kereskedő, újságíró stb.) függ, hogy melyik bíróság rendelkezik hatáskörrel.

Az Alkotmánybíróság (*Cour constitutionnelle/Grondwettelijk Hof*) dönt arról, hogy a jogszabályok megfelelnek-e az Alkotmány következő cikkeinek:

- II. cím, 8–32. cikk („Belga állampolgárok és jogaik”);
- 170. és 172. cikk (jogszerű és méltányos adók);
- 191. cikk (a külföldi állampolgárok védelme).

A bíróságok szervezetéről, illetve hatásköréről és illetékességéről a portál következő weboldalain található további információ:

- [Igazságszolgáltatási rendszerek a tagállamokban - Belgium](#)
- [Rendes bíróságok - Belgium](#)
- [Szakosított bíróságok - Belgium](#) (Államtanács és Alkotmánybíróság)

Kapcsolódó linkek:

- [Szövetségi Igazságügyi Szolgálat](#) (*Service public fédéral de la Justice/Federale overheidsdienst Justitie*)
- [Bírósági portál](#) (a bíróságok címe és ítélkezési gyakorlata)
- [Belgium kormányzati portálja](#)

Ombudsmanok

Az ombudsmanok független ellenőrző szervek, amelyeket a szövetségi vagy a Belgiumot alkotó közösségek és régiók parlamentjei annak érdekében hoztak létre, hogy megvizsgálják a polgárok által a közigazgatási szervek intézkedéseivel vagy e szervek működésével kapcsolatban benyújtott panaszokat. Ezen általános keretek között kérhető az ombudsmanoktól az emberi jogokhoz közvetlenül vagy közvetve kapcsolódó panaszok kivizsgálása. Az ombudsmanok ellenőrzik, hogy a közigazgatási szervek az emberi jogok védelmére szolgáló rendelkezésekkel, valamint a helyes hivatali magatartás normáival összhangban járnak-e el.

Az ombudsmanokat nem szabad összetéveszteni a polgári vagy büntetőeljárásokban magánközvetítést végző szervekkel.

Az ombudsmanokhoz bárki fordulhat, aki panaszt kíván tenni valamely közigazgatási szervvel szemben. Eljárásuk ingyenes, és széles körű vizsgálati jogkörökkel rendelkeznek.

Az ombudsmanok az érintett közigazgatási szervvel együttműködve megkísérik rendezni a panaszokat; ajánlásokat tesznek a szerv részére a feltárt problémák orvoslására. Tevékenységükről rendszeresen jelentést tesznek közzé.

Az érintett közigazgatási szervtől függ, hogy melyik ombudsman rendelkezik hatáskörrel az adott ügyben.

Szövetségi ügyekben a [szövetségi ombudsmanhoz](#) (*Médiateur fédéral/federale Ombudsman*) kell fordulni.

A régiók és közösségek hatáskörébe tartozó ügyekben a következő szervekhez lehet fordulni:

- [A vallon régió ombudsmanja](#) (*Service du médiateur de la Région wallonne*)
- [A francia közösség ombudsmanja](#) (*Service du médiateur de la Région wallonne*)
- [A flamand ombudsman hivatala](#) (*Vlaamse Ombudsdienst*)
- [A német nyelvi közösség ombudsmanja](#) (*Ombudsman für die Deutschsprachige Gemeinschaft*)

Emellett gyermekjogi ombudsmanok is működnek:

- [A francia közösség általános gyermekjogi biztosa](#) (*Délégué général aux droits de l'enfant de la Communauté française*)
- [A flamand gyermekjogi biztos hivatala](#) (*Vlaamse Kinderrechtenkommissariat*)

Szakosodott emberi jogi szervek

- **Esélyegyenlőségért felelős szervek**

Esélyegyenlőségért és rasszizmus elleni küzdelemért felelős központ

Az [esélyegyenlőségért és rasszizmus elleni küzdelemért felelős központ](#) (*Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme/Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding*) feladatai közé tartozik az esélyegyenlőség előmozdítása, valamint a megkülönböztetés, kirekesztés, korlátozás vagy előnyben részesítés minden formája elleni küzdelem, ha az a következőkön alapul: állampolgárság, faji hovatartozás, bőrszín, társadalmi származás, nemzeti vagy etnikai származás, szexuális irányultság, családi állapot, születés, vagyoni helyzet, életkor, vallás vagy világnézeti meggyőződés, jelenlegi vagy jövőbeli egészségi állapot, fogyatékoság, politikai meggyőződés, fizikai vagy genetikai jellemzők, szociális háttér.

A Központhoz fordulhat:

- bárki, akinek kérdései vannak a hátrányos megkülönböztetéssel, a rasszizmussal, a külföldi állampolgárok tartózkodásával vagy alapvető jogaival kapcsolatban, illetve véleményt akar azokról kérni;
- bárki, aki hátrányos megkülönböztetés vagy rasszizmus áldozata vagy tanúja volt.

A Központ első szintű szolgálata ad egy első választ, és szükség esetén a további intézkedések érdekében kiegészítő információkat gyűjt.

Ha mélyrehatóbb elemzés vagy vizsgálat szükséges, vagy harmadik személyekhez kell fordulni a kérelem feldolgozása érdekében, az ügyet továbbítják a Központ háttérszolgálatánál dolgozó szakértőhöz.

Amennyiben az elemzés azt állapítja meg, hogy az ügy nem tartozik a Központ hatáskörébe, értesítik az érintett felet, és amennyiben lehetséges, átirányítják egy másik szervhez vagy személyhez, amely foglalkozni tud a kérelemmel (közigazgatási szerv, első vagy második szintű segítségnyújtással foglalkozó magán- vagy közszolgáltató, rendőrség vagy ügyvéd).

A Központhoz közvetlenül lehet fordulni. A Központ honlapján emellett megtalálható [számos szakosodott vagy helyi szinten működő egyesület vagy intézmény címe](#), amelyekkel a Központ együttműködési megállapodást kötött, és amelyekhez szintén lehet fordulni hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos kérdésekben.

Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme/
Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding
Rue Royale/Koningsstraat 138
1000 Brüsszel
Tel.: (+32) 800 12 800 – (ingyenes információs vonal)
(+32) 2 212 30 00

Kapcsolódó link:

[Esélyegyenlőségért és rasszizmus elleni küzdelemért felelős központ](#)

Nők és férfiak közötti egyenlőségért felelős intézet

A [Nők és férfiak közötti egyenlőséggel foglalkozó intézet](#) (*Institut pour l'égalité des femmes et des hommes/Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen*) független állami szerv, amely előmozdítja a nők és férfiak közötti egyenlőséget, és küzdelmet folytat a nemen alapuló hátrányos megkülönböztetés ellen.

Az Intézet jogi segítséget nyújthat, valamint jogi eljárásokat indíthat a férfiak és nők közötti hátrányos megkülönböztetéssel vagy a transzszexuálisokkal szembeni hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos ügyekben.

Az Intézethez [online úrlapon](#) vagy a következő elérhetőségeken lehet fordulni:

Institut pour l'égalité des femmes et des hommes/
Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen
Rue Ernest Blerot/Ernest Blerotstraat 1
1070 Brüsszel
Tel.: (+32) 800 12 800 – (ingyenes információs vonal)
(+32) 2 233 42 65
Fax: (+32) 2 233 40 32
E-mail: egalite.hommesfemmes@iefh.belgique.be

Kapcsolódó link:

[Nők és férfiak közötti egyenlőségért felelős intézet](#)

- **A Magánélet Védelmének Bizottsága**

A Magánélet Védelmének Bizottsága (*Commission de la protection de la vie privée/Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer*) egy független bizottság, amelyet az 1992. december 8-i adatvédelmi törvény elfogadását követően a Képviselőház égisze alatt hoztak létre. Így a Bizottság nem felel az igazságügy-miniszternek.

A Magánélet Védelmének Bizottsága egy független felügyeleti hatóság, amelynek az a feladata, hogy biztosítsa a személyes adatok feldolgozása során a magánélet tiszteletben tartását.

A Bizottság különböző feladatai öt fő tevékenységi területre oszthatók: segítségnyújtás, tájékoztatás, panaszkezelés, vélemények és ajánlások, valamint végrehajtás.

- Segítségnyújtás: ez a tevékenységi kör szorosan kapcsolódik a tájékoztatási funkcióhoz. A Magánélet Védelmének Bizottsága segítséget nyújt bárki – a hatóságok, a magánszektor, a lakosság vagy az adatkezelők (függetlenül attól, hogy természetes vagy jogi személyek) – számára.

A Bizottság e téren felmerülő feladatai a következők: kérelemre tájékoztatás nyújtása bárkinek, függetlenül attól, hogy érintett vagy adatkezelő; a hozzáféréshez és helyesbítéshez való jog gyakorlása; bejelentések feldolgozása; az állami nyilvántartás naprakészen tartása; a panaszkezelés részeként tájékoztatás nyújtása; az egyének vagy az adatkezelők által kért információk megadása; évente jelentés tétel a Parlamentnek.

A Bizottság segítséget nyújt mind az állami szervek, mind az adatkezelők részére kérésre előzetes informális konzultációk szervezése révén annak biztosítása érdekében, hogy a magánélet védelmére vonatkozó követelményeket figyelembe vegyék a projektek kidolgozása során. A Bizottság továbbá segíti az érintetteket abban, hogy gyakorolhassák jogaikat, különösen oly módon, hogy tájékoztatja őket jogaikról és a követendő eljárásról. A nemzetközi adatcsere keretében a Bizottság támogatást nyújt a határokon átnyúló tevékenységekben érintett szervezeteknek. Csakúgy, mint nemzeti szinten, a Bizottság segítséget nyújt a határokon átnyúló adattovábbítás során valamennyi érintettnek.

- Tájékoztatás: a Magánélet Védelmének Bizottsága tájékoztatást nyújt a hatóságok, az érintettek és az adatkezelők számára.

Ez a tevékenységi terület az alábbiakat foglalja magában: éves jelentéstétel a Parlamentnek és gazdálkodási terv készítése; belső eljárási szabályok; állami nyilvántartás vezetése; valamint általában a nyilvánosság tájékoztatása (honlap, konferenciák, ügyfélközpontú válaszok, figyelemfelkeltés stb.). Megjegyzendő továbbá, hogy a különböző tevékenységi területeken belül a Bizottság működése nem feltétlenül korlátozódik belföldre, hanem gyakran nemzetközi szinten is eljár, ahol kulcsfontosságú szerepet játszik a tájékoztatás nyújtásában és a tudatosság növelésében.

- Panaszkezelés: ha az érintett panaszt nyújt be, a Magánélet Védelmének Bizottsága közvetítőként jár el.

Ha az adatkezelők megsértik az érintettek jogait, a Bizottság az érintett kérésére ezen jogok (tiltakozáshoz, helyesbítéshez, közvetett hozzáféréshez való jog stb.) érvényesítése érdekében eljár. A Bizottság e célból felhasználja az összes rendelkezésére álló eszközt (ügyész előtt tett nyilatkozat, polgári bíróságok előtti kereset stb.). Az adatvédelemmel kapcsolatos, határokon átnyúló

bűncselekmények esetében a Bizottság közreműködik a nemzetközi nyomozásokban, amelyek valamennyi illetékes adatvédelmi hatóság együttműködését igénylik a gyakorlati megoldások megtalálása érdekében.

- Vélemények: a Magánélet Védelmének Bizottsága véleményeket bocsát ki jogszabályokkal és előírásokkal kapcsolatban.

A Bizottság ezen a területen végzett tevékenységei elsősorban a hatóságokat és más felelős szerveket érinti: véleményeket és ajánlásokat ad ki az adatvédelmi szempontokat tartalmazó jogszabálytervezetéről. A nemzeti és nemzetközi munkacsoportokban (például a 29. cikk szerinti munkacsoport, a berlini csoport, az adatvédelmi és a magánélet védelmével foglalkozó biztosok konferenciája, a magánélet védelmével foglalkozó egyéb felügyeleti hatóságok stb.) való részvétele és a hasonló tevékenységet folytató külföldi szervezetekkel való kapcsolata révén a Bizottság részt vesz a magánélet védelmével kapcsolatos döntéshozatalban.

- Végrehajtás: a Magánélet Védelmének Bizottsága biztosítja az adatvédelmi jogszabályok betartását.

A Bizottság feladata, hogy bármely ágazatban működő szervezetek mint adatkezelők részére a személyes adatok fogadására, feldolgozására és továbbítására vonatkozó engedély megadása. A Bizottság felügyeli és ellenőrzi ezeket az adatkezelőket, ajánlásokat tesz, és vizsgálja az általuk elfogadott biztonsági intézkedéseket.

Minden tájékoztatás és segítségnyújtás iránti kérelmet és panaszt közvetlenül a Magánélet Védelmének Bizottságához lehet benyújtani postai úton, telefonon vagy e-mailben az alábbi elérhetőségeken keresztül:

Commission de la protection de la vie privée/

Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer

Rue de la Presse/Drukpersstraat 35

1000 Brüsszel

Tel.: (+32) 2 274 48 00

Fax: (+32) 2 274 48 35

[✉ commission@privacycommission.be](mailto:commission@privacycommission.be)

A Magánélet Védelmének Bizottságának hivatali helyiségei nyitva állnak a lakosság számára hivatali időben, de csak előzetes bejelentkezést követően. Első szintű segítségnyújtásért, kérjük, hívja a +32 2 274 48 79 telefonszámot, vagy töltsse ki az [✉ online kapcsolatfelvételi űrlapot](#).

Kapcsolódó link:

[✉ Magánélet Védelmének Bizottsága](#)

- **Esélyegyenlőségért felelős egyéb szervek**

Börtönfelügyeleti bizottságok

A börtönfelügyeleti bizottságok (*commissions de surveillance des établissements pénitentiaires/commissies van toezicht op het gevangeniswezen*) végzik a fogvatartottakkal szemben alkalmazott bánásmód feletti külső ellenőrzést. A fogvatartottak panaszait továbbítják a büntetés-végrehajtási szervezeteknek vagy az igazságügy-miniszternek a megoldás megtalálása érdekében.

Minden büntetés-végrehajtási intézetben működik felügyeleti bizottság. Az egyes bizottságok a lakosság civil társadalmat képviselő tagjaiból, valamint legalább egy orvosból és legalább egy ügyvédből állnak, elnökük pedig egy bíró. A Központi Felügyeleti Bizottság (*Conseil central de surveillance pénitentiaire/Centrale toezichtsraad voor de gevangeniswezen*) koordinálja a helyi bizottságok munkáját, és véleményeket bocsát ki az igazságügy-miniszter számára a fogvatartottakkal szemben alkalmazott bánásmódról, akár annak kérésére, akár hivatalból.

Kapcsolódó linkek:

- [✉ Szövetségi Igazságügyi Szolgálat weboldala](#)
- [✉ Az egyes büntetés-végrehajtási intézetek elérhetősége](#)

Panaszbizottság (a fogvatartási központokban, idegenrendészeti szállásokon vagy őrzött központokban elhelyezett külföldi állampolgárok ügyeiben).

A Panaszbizottság (*Commission des plaintes/Klachtencommissie*) a fogvatartási központokban, idegenrendészeti szállásokon vagy őrzött központokban elhelyezett külföldi állampolgárok egyedi panaszait kezeli, amelyek az elhelyezési feltételeikre,

különösen a központokban és szállásokon felmerülő körülményekre vonatkoznak, és a 2002. augusztus 2-i királyi rendeletben (fogvatartási központok), a 2009. június 8-i királyi rendeletben (örzött központok) és a 2009. május 14-i rendeletben (idegenrendészeti szállások) meghatározott jogokat és kötelezettségeket érintik.

Az e létesítményekben elhelyezett egyének lehetnek jogellenesen tartózkodó külföldiek, olyan személyek, akiknek menedékjog iránti kérelmét elutasították, vagy olyan külföldi állampolgárok, akik nem felelnek meg a belépésre vagy a tartózkodásra vonatkozó szabályoknak.

A határozatot megtámadni kívánó panaszosok jogorvoslatot terjeszthetnek az Államtanács elé.

A Bizottság a következő címen érhető el:

Secrétariat permanent de la Commission des plaintes/Permanent secretariaat van de Klachtencommissie
Service Public Fédéral Intérieur/Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken
Rue de Louvain/Leuvenseweg 1
1000 Brüsszel

Kapcsolódó link:

[☞ Szövetségi Belügyi Szolgálat](#)

Állandó Rendőrségi Felügyeleti Bizottság

Az [☞ Állandó Rendőrségi Felügyeleti Bizottság](#) (*Comité permanent de contrôle des services de police/Vast Comité van Toezicht op de politiediensten – „Comité P”*) a rendőrség külső felügyeleti szerve, amely a Parlamentnek tesz jelentést. A Bizottság felügyeleti tevékenységének középpontjában az Alkotmány és a jogszabályok által az egyéneknek biztosított jogok védelme, valamint a rendőrség koordinálása és hatékonysága áll.

Bármely rendőri intézkedéssel érintett **személy** terjeszthet elő panaszt, jelenthet be valamely esetet, vagy nyújthat be bármilyen más információt a Bizottságnak.

A rendőrség bármely tagja is nyújthat be panaszt vagy jelenthet be valamely esetet – felettese előzetes engedélye nélkül – a Bizottságnak, és ezért nem büntethető.

A panaszok [☞ elektronikus formanyomtatványon](#) nyújthatók be.

A Bizottsághoz a következő elérhetőségeken lehet fordulni:

Comité permanent de contrôle des services de police/Vast Comité van Toezicht op de politiediensten

Rue de la Presse/Drukpersstraat 35/1

1000 Brüsszel

Tel.: (+32) 2 286 28 11

Fax: +32 2 286 28 99

E-mail: [☞ info@comitep.be](mailto:info@comitep.be)

Kapcsolódó link:

[☞ Állandó Rendőrségi Felügyeleti Bizottság](#)

Egyéb

Első szintű állampolgári tanácsadó szolgálat

Az első szintű állampolgári tanácsadó szolgálat (*accueil social de première ligne/sociale eerstellijnswerking*) a lakosságnak nyújt tájékoztatást az igazságszolgáltatási rendszer egyes nagyon sajátos területeit érintő kérdésekkel vagy problémákkal kapcsolatban.

- Polgári jog: különélés, válás, szülői felügyelettel kapcsolatos általános tájékoztatás, a gyermek elsődleges, másodlagos vagy váltakozó lakóhelye, kapcsolattartáshoz való jog.
- Büntetőjog: közvetítés büntetőügyekben, az előzetes fogvatartás alternatívái, próbára bocsátás, közérdekű munka, feltételes szabadságra bocsátás, kényszergyógykezelésből való ideiglenes elbocsátás a társadalom védelme érdekében, rehabilitáció, kegyelem, elektronikus felügyelet, eltávozás, felfüggesztett büntetés, korlátozott fogvatartás, ideiglenes szabadlábba helyezés kitoloncolás vagy kiadatás céljából, ideiglenes szabadlábba helyezés egészségügyi okokból, szabadságvesztés bírói átváltoztatása közérdekű munkára.
- A bűncselekmények áldozatai számára nyújtott tájékoztatás: a magánfelek/sérelmet szenvedett felek jogai.

- Általános tájékoztatás a polgári és büntetőeljárásokról.

A [Szövetségi Igazságügyi Szolgálat címjegyzéke](#) tartalmazza a közösségi igazságügyi központokat (*maisons de justice /justitiehuizen*) és elérhetőségüket.

Kapcsolódó link:

[A Szövetségi Igazságügyi Szolgálat közleménye az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférésről Belgiumban](#)

Első és második szintű jogi segítségnyújtás és költségmentesség

Az első szintű jogi segítségnyújtás (*aide juridique de première ligne/eerstelijnsbijstand*) gyakorlati vagy jogi tájékoztatásból, illetve egy rövid konzultáció során adott első jogi véleményből áll. Az első szintű jogi segítségnyújtást a jogász hivatás képviselői, rendszerint ügyvédek végzik.

A második szintű jogi segítségnyújtás azt jelenti, hogy bizonyos feltételek mellett kijelölnek egy ügyvédet, aki ingyenesen vagy kedvezményes díj ellenében jár el. Ez nem jelent az eljárási költségek (végrehajtók, szakértők, másolatok stb.) alóli teljes vagy részleges mentességet, erre azonban a költségmentesség kiterjedhet.

A költségmentességben részesülő személyek részben vagy egészben mentesülnek a bírósági vagy bíróságon kívüli eljárási költségek megfizetése alól, ha nem rendelkeznek annak megfizetéséhez elegendő jövedelemmel.

További információkért lásd [az európai igazságügyi portál belgiami eljárási költségekkel kapcsolatos weboldalát](#).

Kapcsolódó link:

- [A Szövetségi Igazságügyi Szolgálat közleménye az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférésről Belgiumban](#)
- [Francia és Német Nyelvű Belgiumi Ügyvédi Kamarák Szövetsége \(OBFG\)](#)
- [Flamand Ügyvédi Kamarák Szövetsége \(OVB\)](#)

Az erőszakos szándékos cselekmények áldozatainak és az őket segítő személyeknek pénzügyi támogatást nyújtó bizottság

Törvény írja elő az erőszakos szándékos cselekmények áldozatainak és az őket segítő személyeknek, valamint bizonyos esetekben a hozzátartozóiknak állami pénzügyi támogatás nyújtását.

A Bizottsághoz közvetlenül lehet fordulni, de a kérelmek ügyvéden vagy a szociális segítségnyújtási szolgáltatók áldozatsegítő vonalain keresztül is előterjeszthetők, amelyek listája a [Szövetségi Igazságügyi Szolgálat](#) weboldalán érhető el (lásd: Index, Igazságszolgáltatás A-tól Z-ig, az áldozatoknak nyújtott pénzügyi támogatás).

A Bizottság a következő címen érhető el:

Service public fédéral de la Justice/Federale overheidsdienst Justitie

Commission pour l'aide financière aux victimes d'actes intentionnels de violence et aux sauveteurs occasionnels/Commissie voor Financiële Hulp aan Slachtoffers van Opzettelijke Gewelddaden en aan de Occasionele Redders

Boulevard de Waterloo/Waterlose Steenweg 115

Tel.: (+32) 2 542 72 07

(+32) 2 542 72 08

commission.victimes@just.fgov.be

További információkért lásd [az európai igazságügyi portál áldozatok jogaival kapcsolatos weboldalát](#).

Kapcsolódó link:

[Szövetségi Igazságügyi Szolgálat](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 18/12/2017